

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

ז"ה, שנה כ"ו, גליון אלף תמ"ה

עש"ק ד' תשרי תשפ"ז

וילך-שובה

הדלקת הנרות: 19.49 פלג המנחה: 18.47

מוצאי ש"ק: 20.56 ר"ת: 21.18

10 SEPTEMBER 2021

Nr 1445

דף היומי ביצה י'

נח לשמור על קדושת הגליון

קריאת שמע ליל ש"ק וילך משעה 20.49
סוף זמן ק"ש ש"ק וילך בבוקר
מג"א: 9.48/9.32 - גר"א: 10.24

לשכת הוראה שע"י הבד"ץ דקהלתנו

שואלין ודורשין
בהלכות יוה"כ וסוכות

לשכת ההוראה תהיה פתוחה
בשעות מיוחדות לקראת החגים:
בימים א' ב' ג' האזינו
לפנה"צ מ-10.15 עד 12.15

הרה"ג ר' שמעון אברהם גרינפעלד שליט"א
יענה לשאלות בהלכות ד' מינים
ביום א' פר' האזינו בין השעות 16.30-17.30
בימים ב' ג' האזינו וביום א' י"ג תשרי
בין השעות 17.00-18.30

בלשכת הוראה שבבנין הקהלה
Jacob Jacobsstraat 22

וחי אחיך עמך

הננו מודיעים בזה על זמן ומקום איסוף
המוצרים בזול לאלו שהזמינו

יום ב' פ' האזינו
ז' תשרי (13 ספטמבר)
בפארקיני"ג של חב"ד בעלגיליי 22
בין השעות 18.00 - 20.00

מבקשים מכל אלו שהזמינו לבוא לקחת את
המוצרים כי הכינו לכל הזמנה.

התשלום במקום - רק במזומן
בברכת גמח"ט
הנהלת הקהלה

מטח לוח הקהלה

שבת שובה, פרשת וילך, ה' תשרי.

הדלקת הנרות: 19.49 (פלג המנחה: 18.47)

תפלת ערבית, קבלת שבת כנהוג בכל שבת, ברכו,
שמונה-עשרה של שבת, אומר בה גם זכרנו, מי כמוך,
המלך הקדוש, וכתוב, בספר. אחר שמונה-עשרה
ויכולו, במגן אבות "המלך הקדוש", ואם שכח אינו
חוזר, קדיש תתקבל, מזמור לדוד, ברכו, עלינו, (לדוד
ה' אורי), אדון עולם.

שחרית, תפלת שבת כנהוג, שיר המעלות ממעמקים,
בשמונה-עשרה אומרים זכרנו, מי כמוך, המלך
הקדוש, וכתוב, בספר. חזרת הש"ץ, קדיש תתקבל,
שיר של יום, (לדוד ה' אורי). מוציאין ס"ת וקורין
ז' גברי בפרשת וילך, חצי קדיש, מפטיר, ומפטירין
"שובה ישראל" (הושע יד) עד סוף הנביא. יש מוסיפין
מנביא יואל (ב, יא) "וה' נתן קולו" (יש מתחילין מפסוק
טו "תקעו שופר בציון") עד "עמי לעולם", ויש מוסיפין
פסוקים אחרונים של מיכה "מי א-ל-כמוך" (ועיין שערי
תשובה סי' תכ"ח שאם קורין וילך מסיימים עם פסוקי מיכה,
ואם קורין האזינו יש לסיים בפסוקי יואל).

(המשך בעמוד ב)

קריאה של חיבה

באנו בזה עבור המוסד הנכבד "תקותינו"
המתנוסס לתפארה בעירנו, אשר אין מלים
להביע גודל מדת החסד שבו, ונחיצותו
וחשיבותו עבור הילדים החוסים בו, וכמובן
שההוצאות גדולות פי כמה ממוסד רגיל.

וכאשר בימים אלה הם יוצאים במגבית
מיוחדת, אנו קוראים לכל אחד ואחד בלי יוצא
מן הכלל, להשתתף בעין יפה וברוח נדיבה, זכות
מצוה חשובה זו תעמוד בודאי בראש כל הזכויות
להכריע לכן זכות, להכתב ולהחתם בספר חיים
טובים ולהתברך בבריאות הגוף והנפש ובכל
מילי דמיטב.

וע"ז באעה"ח בן כסה לעשור תשפ"ב לפ"ק
הבית דין צדק

ומצאוהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא
הלא על כי אין א-להי בקרבי מצאוני הרעות
האלה (לא, יז)

ויש להבין, אם הוא חדור אמונה בהשגחה
פרטית ומאמין שכל הרעות האלה מצאוהו על כי
אין אלקי בקרבו, למה שהקב"ה לא ימחל לו, ומדוע
מגיע לו עונש כבד "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום
ההוא על כל הרעה אשר עשה"?

ויש לומר, אין זאת כי הוא אומר את הדברים
"ביום ההוא" בלבד, ביום שבאה אליו הרעה, אבל
משנחלץ ממנה הריהו שוכח מה שקרה לו אתמול
ומה שהוא הבטיח.

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת (לא, יט)
הנה התורה נקראת כאן שירה, וכן לקמן (פסוק
כ"ב): "ויכתוב משה את 'השירה' הזאת" וגו', אבל
בפסוק כ"ד כתוב: "ויהי ככלות משה לכתוב את
'דברי התורה' הזאת" וגו', ואילו בסוף הפרשה (פסוק
ל) חזר וכתב: "וידבר משה באזני כל קהל ישראל
את דברי 'השירה' הזאת". וצריך טעם.
(המשך בעמוד ד)

צבי בצלמה טוב

שובה ישראל

פעם בשבת שובה פתח כ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מאמשינאווי זי"ע בדרשתו, ואמר דברי
המדרש בפרשתנו "הלכה אדם מישראל שהיה
חושש באזנו מהו מותר לרפאותו בשבת,
כך שנו חכמים כל ספק נפשות דוחה את השבת",
וביאר בקדשו: מי שהיה חושש באזנו היינו
שחושש בנפשו שעדיין לא "שמע" קול שופר
שבראש השנה - שלא פעל עליו לעשות תשובה,
"ער האט נישט דערהערט דעם קול שופר", ועל
כך הסתפקו חז"ל מהו מותר לרפאותו
בשבת זה שבת שובה, האם יעסוק בתשובה
ובחשבון הנפש בשבת, הגם שיוכל לבוא ע"י
כך לעצבות ח"ו, ועל זה אמרו חכמים "כל ספק
נפשות דוחה את השבת" ותשובה הוא הצלת
נפשות ופיקוח נפש ודוחה את השבת.
(כרם בית שמואל)

דרשת שבת שובה

בשבת שובה הבעל"ט פרשת וילך
ידרוש

מין הרב שליט"א

בהלכה ובאגדה

באולם "בית רחל"

תפלת מנחה בשעה 18.00

*

בענין איסור סחורה בפירות שביעית

- סוכה דף לט. משנה הלוקח לולב מחבירו בשביעית, עד דף מ. תניא כוותיה דר' אלעזר.
- תוס' לט. ד"ה וליתב ליה שאין מוסרין פירות שביעית.
- ריטב"א דף מ. ד"ה נותן לו אתרוג, ר"ח דף לט.
- ע"ז דף סב. תוס' ד"ה נמצא זה פורע חובות בשביעית.
- ע"ז סב. דבי ר' ינאי יזפיה פירי שביעית וכו'.
- רמב"ן וריטב"א שם.
- בכורות דף יב: איבעיא להו מהו לפדות פט"ח בבהמה שביעית.
- ירושלמי פ"ב מהל' שביעית ה"ז.
- רמב"ם פ"ה מהל' בכורות ה"ט והשגות הראב"ד שם.
- רמב"ן ספח"מ מ"ע ג.

מפנין וקריין

הקהל את העם האנשים והנשים והטף (לא, יב)

אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע, טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאייהן (הגיגה ג, א). הגם שחז"ל מזהירים שלא לעבוד על מנת לקבל פרס, אך אולי כאן הכונה, השכר שזכו מביאי הטף שזכו לראותם בדרכי התורה הקדושה כשיגדלו. וכמו שמצינו בר' יהושע בן חנניה שאמרו עליו אשרי יולדתו, שאמו חזרה עמו כשהיה קטן לבתי מדרשות שיכנסו לאזני דברי תורה, וכדאיתא בגמרא שנפלה בתו של נחוניא חופר שיחין לבור, אמר ר' חנינא בן דוסא דבר שנצטער אותו צדיק ישל בו זרעו. כן כאן על ידי גודל צער מטורח להביאם כשלא היה גם נדנד דעת, זכו אחר כך לראותם בני דעת עובדי השי"ת.

(שפתי צדיק)

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו' (לא, יט)
פעם בא איש אחד והזכיר את עצמו לפני הרה"ק רבי יעקב אריה מראדימין זי"ע להפקד בזרע של קיימא, צוה לו הרה"ק לכתוב לעצמו ספר תורה, בטעמו על כי חפצו לקיים מצות פרייה ורביה שהיא המצוה הראשונה, על כן קייים מצוה האחרונה שבתורה שהיא ועתה כתבו לכם.
(שיח שרפי קודש)

רבי יצחק זאב הלוי סאלאווייטשיק זצ"ל

הגרי"ז מבריסק - ט' תשרי תש"כ

היא נבנית, ויסודותיה הלא הם יצוקים אריח על גבי לבנה בעמל התמידי והמתמשך שהיה לו כדרך חיים מימים ימימה. משהו מטיבה של אותה דרך ניתן לראות מתוך המעשה הבא:

פעם פנה אליו חתנו הגדול הג"ר יחיאל מיכל פיינשטיין זצ"ל, והתאונן בפניו על הצפיפות הרבה השוררת בדירתו הקטנה שבתל אביב, כשהילדים, כדרכם, ממלאים בקול מצהלותם במשובתם את חדרי הדירה, ומקשים עליו מאד את הלימוד בבית. נענה לו מרן זצ"ל וסיפר לו כיצד למד הוא בשנות צעירותו, וכך אמר: "הייתי מניח ילד אחד על רגלי האחת, עוד אחד על רגלי השניה, ובידי אחזתי ילד שלישי, וכך ישבתי ולמדתי בעמקות גדולה ועיון נמרץ"...

ואכן, בקרב התלמידים משנות צעירותו, עודנה חיה התמונה של מרן זצ"ל הישוב אצל השולחן וגמרא פתוחה לפניו, בידי אוחז הוא את אחד מילדיו הבוכה, והוא מתנדנד בנעימת לימודו, כשאגב כך מנסה להרגיע את בכיו של הפעוט.

(הרב מבריסק ח"ב, עמ' 247)
ובגליון "באר הגן" (גליון קיט) מביא: הרמב"ם (הל' ת"ת פ"א ה"ח) מונה את החייבים בתלמוד תורה, וז"ל "כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחו אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזר על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר והגית בו יומם ולילה", ע"כ. והנה, אחר נישואי הגאון רבי יחיאל מיכל פיינשטיין זצ"ל אמר לו חתנו הגרי"ז מבריסק זצ"ל: כעת הגעת לגדר הקשה ביותר המוזכר ברמב"ם, כדמשמע שמסכים 'אפילו בעל אשה ובנים' שנראה שגדרו קשה יותר מבעל יסורין.

חיבות המצוות

בני העליה שבסביבתו לא הוצרכו להסברים מיוחדים על דקדוקו הנשגב בקיום המצוות. הם, ראו נגד עיניהם סולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והתחממו לאשו הגדולה. אולם לעתים, עוררה הקפדתו היוצאת מגדר הרגיל תמיהה בקרב אלו אשר לא הסכימו לראות כזאת. לאלה היה משיב בשפתם הם, לקרב אל דעתם את המורא הגדול ונפלאות קיום המצוות כמאמרם:

במרוצת השנים החליף מרן זצ"ל מספר פעמים את התפילין שהיו ברשותו, כשהוא רוכש לעצמו זוג חדש תחתיהן - למרות שלא מצא בישנות דבר מה אשר לא הניח את דעתו. כאשר נשאל פעם, מה פסול מצא בתפילין אותן הניח קודם לכן שהוא נצרך לחדשות, אמר לשואל: "אמור לי, האם הנך נוהג לרכוש חליפה חדשה מידי תקופה?" - "בודאי", השיב הלה. - "ומה פסול מוצא אתה בישנה?" - "אין הכי נמי", השיב האיש, "אין בה כל פסול, אלא שכך דרכן של הבריות לחדש את בגדיהם מידי זמן". "ובכן", אמר לו מרן זצ"ל, "לידי התפילין הן כחליפה אצלך, ומשום כך אני מחליפן באחרות".

(הרב מבריסק ח"ב, עמ' 380)

מאלפי זהב וכסף

בשנת תשט"ו בא בחג הפסח הרה"ח רבי יוסף פרענקל (מלוגאנו - שווייץ) לבית מרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל, וראה שם בחדרו קופסא גדולה מעץ, אשר היתה סגורה במנעול גדול וחזק. שאל ר' יוסף לאחד מבני הבית, מה יש בקופסא הזו, אשר היה ניכר בה כי דבר ערך יקר מאוד נמצא בתוכה... אמר לו אותו בן בית, שיש בקופסא הזו את המצות של הרב... שאל אותו מתוך בדיחותא, "וכי אין לגנבים מה לגנוב - רק את המצות?... ולשם מה המנעול הגדול והחזק?...?" ענה לו הלה, כי האבא אומר שכתוב בפסוק "ושמרתם את המצות", ועל כן יש לשמור את המצות בשמירה הכי טובה שאפשר... ולו יצויר (המשך בעמוד ג)

מתולדותיו

רבינו יצחק זאב הלוי סולובייציק זצ"ל, נולד בוואלוזין בחוה"מ סוכות תרמ"ז לאביו מרן רבי חיים הלוי מבריסק. היה תלמיד מובהק לאביו הגדול, אשר העיד עליו בסוף ימיו כי "הלכה כמותו בכל מקום". בשנת תרע"ח, בהיותו כבן ל"א שנים, נפטר אביו הגר"ח, ומאו ישב על כסאו כרב העיר בריסק עד המלחמה. בשנת תש"א, עלה ארצה והשתקע בירושלים.

בחירי בני הישיבות, בני ה"קבוץ" דשיבת מיר בבריסק, וזכו לשמוע שיעוריו. גם בוילנא ובירושלים המשיך במסירת ה'בלאט שיעור' מידי יום, כשרק מעטים מורשים להשתתף באותו שיעור. למרות זאת, חידושו התפרסמו מפה לפה בעולם הישיבות כולו.

ספריו: "חידושי מרן רי"ז הלוי" על הרמב"ם ועל התורה, נוסף לכך נתפרסמו ששה ספרי 'סטנסיל' - על סדר קדשים, ענינים בסוגיות הש"ס ועה"ת, שנכתבו מפי השמועה.

בערב יום הכיפורים תש"כ, השיב את נשמתו ליוצרה. (במחיצתם ח"א, עמ' 140)

עמל התורה

גדלות מופלאה זו בעמל התורה (של מרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל) היוצאת מדרכו של עולם, לא בפתע

בין שני צדי צדק

ה' תשרי

תשס"ט: רבי יהודה [ב"ר מרדכי] גרינפעלד - דומ"ץ חסידי בעלזא אנטווערפן

ו' תשרי

תקע"ב: רבי אריה לייב [ב"ר ברוך] - שפאלער זיידא

ז' תשרי

תצ"א: רבי דוד [ב"ר אברהם] אופנהיים - רב בניקלשבורג ופראג - נשאל דוד

ח' תשרי

תקצ"ג: רבי נח [ב"ר מרדכי] מלעכאוויטש
תרכ"א: רבי שמעון [ב"ר אליעזר זוסמן] סופר - אב"ד פאקש

ת"ש: רבי שלמה בן ציון [ב"ר ישעי' משולם זושא] טווערסקי - האדמו"ר מטשערנאביל

ט' תשרי

ר"פ: רבי אברהם [ב"ר יעקב] סבע - צור המור

תע"ג: רבי יונה [ב"ר אליהו] לנדסופר - מעיל צדקה

תרנ"ח: רבי יצחק הערצקא [ב"ר יעקב פרץ] הלוי זילבערמאן מראצפערט

תרס"ג: רבי אליעזר זוסמן [ב"ר מרדכי אפרים פישל] סופר - אב"ד פאקש - עט סופר

תרס"ו: רבי יצחק יהודה שמעלקיש [ב"ר חיים שמואל] מלכות-בית יצחק

תש"ד: הקדוש רבי יעקב יצחק דן [ב"ר אלימלך מנחם מנדל] לאנדא - האדמו"ר מסטריקוב

תש"ך: רבי יצחק זאב [ב"ר חיים] הלוי סאלאווייטשיק - רב דבריסק

י' תשרי

ג' תת"פ: התנא רבי עקיבא בן יוסף מעשרה הרוגי מלכות

ד'רע"א: רב אחאי בריה דרבה בר אבהו - מרבנן סבוראי

תרנ"ה: רבי נפתלי חיים [ב"ר מאיר] הורוביץ מדזיקוב - מנחה חדשה

תשט"ו: רבי יהודה לייב [ב"ר שמחה] הלוי אשלג - סולם על זוהרה

תשל"ז: רבי משה יצחק [ב"ר נפתלי אלימלך] געוירצמאן - האדמו"ר מפשעווארסק

תשמ"ח: רבי אברהם יהושע העשיל [ב"ר יוסף מאיר] - טווערסקי - האדמו"ר ממכונבוקה

תש"ע: רבי שמעון נתן נטע [ב"ר משה מרדכי] בידערמאן - האדמו"ר מלעלוב

י"א תשרי

ד'רכ"ז: רב הונא בריה דמר זוטרא

ד'רכ"ז: רבי טביומי - מר בר רב אשי

תקכ"ט: רבי אברהם אבין [ב"ר צבי הירש] מפראנקפורט - ברכת אברהם

א יוציא ווארט

כי אתה תבוא את העם הזה (לא, ז).

משה אמר ליהושע: זקנים שבדור יהיו עמך, הכל לפי דעתך ועצתך, אבל הקב"ה אמר ליהושע: ... על כרחם הכל תלוי בך, טול מקל והך על קדקדן וכו' (רש"י).

לכאורה איז שווער, דאס וואס משה האט געזאגט שטימט נישט מיט וואס דער אייברשטער האט געזאגט, וויאזוי קען דאס זיין? נאר משה רבנו, און אזוי אויך יהושע נאך אים, האט געהאט צוויי "פאסטענעס": ראש הסנהדרין און מלך. משה רבנו האט ממנה געווען יהושע אלץ ראש הסנהדרין, וואס דארף זיך באראטען מיט די אנדערע זקנים פון די סנהדרין, אבער דער אייברשטער האט געמאכט יהושע פאר א מלך, וואס קען אליין פיהרען דאס פאלק, אן צו פרעגען אנדערע. (הגרי"ז מבריסק)

מתוך לוח הקהלה (המשך)

אין קורין קטן למפסיר, ונוהגין שאדם חשוב עולה למפסיר, יקום פורקן, אב הרחמים, אשרי, יהללו, מזמור לדוד, חצי קדיש.

מוסף, כנהוג, ומוסיפין בשמונה עשרה זכרנו, מי כמוך, המלך הקדוש, וכוונתו, בספר, חזרת הש"ץ, קדיש תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, לדוד ה' אורי, אנעים זמירות.

נוהגין שהרב "המרא דאתרא" דורש בשבת זו מעניני תשובה בפני קהל ועדה.

מנחה, קרבנות, אשרי ובא לציון, חצי קדיש, ואני תפילתי, קורין ג' גברי בפרשת האזינו, (אין אומרים חצי קדיש אחר קריאת התורה, וכן בכל שבת במנחה) הללו-ה אודה, יהללו, חצי קדיש, שמונה עשרה של שבת, זכרנו וכו', חזרת הש"ץ, צדקתך, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במנחה).

אין אומרים פרקי אבות בשבת זו.

מוצאי שבת: 20.56 (לשיטת ר"ת: 21.18)

ערבית, של חול כנהוג: זכרנו, מי כמוך, אתה חוננתנו. אחר שמונה עשרה קדיש תתקבל. אין אומרים ויהי נועם ואתה קדוש, (ויתן לך). עלינו (לדוד ה' אורי).

יום א' האזינו, ו' תשרי. יש הולכין לתשליך אחר מנחה. יום ב' האזינו, ז' תשרי.

אומרים י"ג מדות ביום ב' האזינו (יום קריאת התורה), יש אומרים ביום ג' האזינו. בקצת מקומות אומרים סליחות בלילה, ויש הולכין אחר מנחה ביום זה אל הנהר לאמירת תשליך.

ז' שלמים לקידוש לבנה, ליל ג', אור לח' תשרי, בשעה 23:07

אין מקדשין הלבנה עד מוצאי יום הכפורים (יש מהדרין דוקא לפני יום הכפורים).

ערב יום כפור, יום ד', ט' תשרי.

כפרות, באשמורת הבוקר בערב יוה"כ פ (אחר סליחות) נוהגין ליקח תרנגול זכר לזכר, ותרגולת לנקבה, אומרים ג' פעמים הפסוקים "בני אדם" וכו' ומסבבין ג' פעמים סביב לראשו ואומרים "זה כפרתי" וכו'. הרבה נוהגין לסדר הכפרות בעשי"ת ולא בעיו"כ. נוהגין לפדות את הכפרות והפדיון נותנין לצדקה (פמ"ג).

שחרית: ממעטין בסליחות, (יש שאין אומרים סליחות כלל), אין אומרים מזמור לתודה, לא תחנון, לא אבינו מלכנו, לא למנצח ולא תפלה לדוד ובית יעקב.

מרבין בסעודה כל היום (יש נוהגים להרבות כבר מבערב), וגם נשים חייבות במצוה זו, וטובלים פרוסת המוציא בדבש.

נוטלין צפרניים ואחר חצות היום רוחצין וטובלין - וטבילה זו חובה. יש מקומות שנוהגין להלקות מלקות קודם מנחה, ויש נוהגין לאחור מנחה.

מנחה, קרבנות, אשרי, חצי קדיש, שמונה עשרה דחול, וקודם אלוקי נצור אומר יהיו לרצון וכו' ואחר כך אומר וידוי (מעומד) ו"על חטא" כביום הכיפורים. הש"ץ חוזר התפלה בלא וידוי (אין אומרים אבינו מלכנו ולא תחנון), קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי. (המשך בעמוד ד)

"תקותינו"

המזוזה של אנטווערפן!

בשעה שהעולם כולו נע-ונד כאניה מטורפת בלב ים, הכל סוער וגועש, ואין אחריות לאיש. אי-היציבות בולט בכל המישורים. כל יהודי מחפש להישען על מצוה שתחזיק אותו ותציל אותו מהמצב הבלתי-יציב הזה. כל יהודי מחפש להניח את ה"צדקה תציל ממות" במקום הנכון ביותר.

כל אחד מחפש "תקוה" טובה לדורשיו!

"תקותינו" - המוסד הקדוש המתנהל בעירנו לשם ולתפארת, יוצא בקמפיין אדיר בשם "זכויותינו", ונותן לכם אפשרות בלתי רגילה לזכות בדין.

אומרים בשם ה"שפת אמת" זי"ע על המשנה: "אל תדון את חבריך עד שתגיע למקומו". מקשה השפ"א: לכאורה מתאים יותר לומר: כשתגיע למקום חבריך - תדון אותו... התירוץ הוא: אל תנסה להגיע, כי לעולם לא תגיע למקומו!

הדברים שנכתבים כאן הם מ"עבודה קשה" שבמקדש. מי שלא הרגיש טעם של "ילד מיוחד" בבית, לא יכול להבין במה מדובר. כל יהודי הרי מתפלל מידי יום ביומו: "אל תביאני לידי נסיון". שהקב"ה לא ישלח אליו את ה"נסייון" המר הזה. שכן זו אחריות לא פשוטה בכלל: לגדל בבית "ילד מיוחד". זה דבר שהקב"ה מוסר רק בידי "אנשים מיוחדים" מאד: שיכולים לעמוד בוה, ולקבל באהבה גם את הדין, וגם את הילד! **אלו נשמות מיוחדות שהקב"ה שותל בכל דור ודור!**

כמו שהשעון קופץ שניה אחרי שניה, רגע אחרי רגע, במשך עשרים וארבע שעות, כך הילדים המיוחדים הללו, צריכים סיוע ועזרה מתמשכת, רגע רגע, שעה שעה, עשרים וארבע שעות ביממה.

עד לפני 34 שנים, לא היה באנטווערפן מי שחלם והעלה בדעתו, ששייך לשלוח את ה"ילד המיוחד" לבית-ספר יהודי. ילדים מוגבלים כאלו, וביחוד ההורים ששלחו את ילדיהם למקום שאינו יהודי, היו סובלים פעמיים: פעם אחת מפני היותם "ילדים מיוחדים" ומוגבלים, ובפעם השנית, שהיו שוהים בבתי-ספר שאינם יהודים, ואין צורך בהסברים בעומק ההבדל התהומי, שמים וארץ.

עד כמה היה צורך דחוף להקים כזה מפעל קדוש, יכלו להבין רק אחרי שהוקם המוסד הקדוש "תקותינו". אז נתקבלו מכתבים מהורים של "ילדים מיוחדים" שתיארו מה המוסד "תקותינו" עושה להם.

אמא אחת מתארת, איך שבזמן שברוב בתי החרדים כשמגיעים ימי החג נשמעים משם ששון ושמחה, "אצלנו בבית זה 'תשעה באב' ממש!" כשהילד היה חוזר מהמוסד הביתה ושר שירי נכרים, ומדבר מושגים "שלהם" כששאר הילדים בבית מקשיבים לו ומתקשים להתמודד מולו. ועל הכל, הטיפול! לטפל ב"ילד מיוחד" מבלי להסיר ההשגחה ממנו לרגע אחד כשבבית נמצאים עוד ילדים שצריכים לגדלם. יהודים מכל קצות העולם המבקרים באנטווערפן מעת לעת, ופוקדים את המוסד "תקותינו", אומרים ש"תקותינו" הוא ה"מזוזה של אנטווערפן!".

סמל הלב היהודי. סמל ההתחשבות בזולת. סמל העזרה ההדדית. סמל הנשיאה בעול. המוסד מתנהל בעזרת מומחים בעלי לב ונשמה מיוחדים, שנבחרים עם פינצטה ע"י ראשי המוסד. "תקותינו" הוא גאוותם של יהודי אנטווערפן.

לפני שנים ניהל את "תקותינו" איש יקר בעל לב-חם, הר"ר שלמה ברגר ז"ל. מספרים שהוא היה אומר בערב ראש השנה לזוגתו שסייעה לו עם הילדים, שצריכים לרכוש להם נעליים חדשות לחג. ואכן, היה ר' שלמה יוצא בכל ערב עם שלשה מילדי "תקותינו" לחנות הנעליים, ורוכשים להם נעליים יפים לחג. המצב בחנות לא היה נעים. הילדים היו מתרוצצים מפה לשם, והופכים זוגות נעליים רבים ופעמים שהפכו את החנות עצמה, עד שהרגישו אי-נוחות.

אמרה זוגתו לר' שלמה: "בשביל מה לנו כל העסק הזה, ניקח מהחנות את מד הנעליים ונמדוד לכל ילד את המידה שלו, ולפי רשימה מסודרת נביא לכל ילד את נעליו אל המוסד, כך נחסוך אי-נעימות ברכישת הנעלים". "חס וחלילה", נענה ר' שלמה ואמר, "אנחנו לא נוותר על זה בשום אופן. שכן כל אחד מהילדים יש לו אחים ואחיות שלוקחים אותם לרכוש נעליים לכבוד החג, ויש הנאה וגאווה של קניה, 'קנו לי נעליים לחג', ואילו את ילדי 'תקותינו' לא לוקחים מפני חוסר הנעימות, אבל אנחנו נתאמץ וניתן להם מה שכל ילד אחר בבית מקבל"... זהו, אם כן, הלב, הלב היהודי החם של מנהלי "תקותינו". בכל ימות השנה, אנחנו זקוקים "לתקותינו!"

עכשיו, ערב יום הדין, "תקותינו" זקוקים ל"זכויותינו". פונים אנו אל הלב היהודי של תושבי עירנו, לא לעמוד מנגד ולתמוך במוסד הקדוש המפאיר את עירנו, ועי"ז נוכח שכל החולים יתפארו ונס יגון ואנחה מבתי ישראל.

הננו להודיע שביום א' האזינו ישב א"ה אחד מחברי הבד"ץ שליט"א יחד עם רופא ויענו בטלפון על שאלות בעניני יום הכיפורים משעה 17.00 עד 18.00 03-233.55.67

זונטיק פרשת האזינו (6 אקטאבער) וועט זיצן איינער פון די דיינים שליט"א צוזאמען מיט א דאקטער און וועלן ענטפערן דורכ'ן טעלעפאן אויף שאלות וועגען יום כיפור פון 17.00 ביז 18.00 אז. 03-233.55.67

Isabellalei 53 ANTWERP 03.500.8947

כסא דנחמא

שלוחה בזה למע"כ הרב הגאון המפואר, איש האשכולות, כש"ת

מוה"ר חנני יו"ט ליפא טייטלבוים שליט"א מו"ץ ביהמ"ד דחסידי סאטמאר ומרבני האירגון על השבר אשר הושבר בהסתלקות אביו הגאון החסיד, אשר כל ימיו היו מקשה אחת של עבודת השם, שייף עייל שייף נפיק ולא פסיק פומיה מגירסא הגה"צ אבד"ק סלאטפינא זצ"ל המקום ינחם אותו ואת כל משפחתו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיף לדאבה, ובהמשך הרבצת התורה ועמידה על משקל קדשי בני ישראל ימצא נוחם. המשתתפים בצער רבני האירגון ההנהלה והעסקנים

כבוד התורה דאורייתא! (הרב מבריסק ח"א, עמ' 484)

משמחי לב

פעם ערך הגה"צ רבי אברהם יעקב גארדואן זצ"ל ביקור חג בביתו נאווה של מרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל. בהכנסו, טען הגרא"י בפני הרב מבריסק, כי הוא אינו חש את אורת שמחת החג כאן בבית הרב. השיב לו הגרי"ז: "תיכף כבר תרגיש ותחוש..." או אז פנה הגרי"ז לבנו הבכור ואמר לו: "יאשע בער! במטותא מיניך, הבא לא את ספר הרמב"ם מתוך ארון הספרים..." הגרי"ז עיין ברמב"ם, והקשה קושיא עצומה על דבריו, ולאחר מכן יישב את דברי הרמב"ם כידי ד' הטובה עליו. הפנה הגרי"ז את מבטו כלפי אורחו ושאל אותו: "נו! עתה כבר חשים אתם את שמחת החג?..." (דרכה של תורה ח"ב, עמ' רצ)

לולי תורתך שעשועי

אספר לכם מעשה נורא - אגיוולדיגע מעשה (כלשונו) אמר הגאון ר' שלום שבדרון זצ"ל, סיפור נורא ומרגש ממרן הגרי"ז מבריסק: "נכנסתי עם חתני רבי אליהו דוד רייכמן לבריסקער רב ושאלנו שאלה ברמב"ם הלכות קרבן פסח. שאלה קשה. הרב הקשיב ברוב קשב, אח"כ פנה לבנו הגאון ר' יושע בער, שישב בסמוך לו, ואמר לו: "אמור לפניהם את התירוץ וספר גם באלו נסיבות תירצנו אותך" והוא סיפר:

בימי מלחמת העולם השנייה בעודינו נמלטים על נפשנו לכיוון לילנא, חגו מטוסי האויב והפציצו ללא הרף. הפחד היה איום ונורא. בלית ברירה המשכנו במנוסתינו - בדרך הראשית המובילה לוילנא בתוך קהל של אלפי פליטים. והנה בהלכנו על הכביש, הבחינו טייסי האויב - בקבוצות בני אדם גדולות ההולכות בדרך הראשית. הם לא הסו הרבה והחלו מפציצים את אזור הכביש. מעל לראשינו ממש. אימת מות הורגשה בכל, נסינו להטות את העגלה שבה נסענו לצדי הדרך במטרה לתפוס מחסה מפני חרב האויב. חפשנו מסתור תחת העצים. בו ברגע שנכנסנו תחת עץ עבות ונעצרנו, אמר אבא: "יש לי פשט ברמב"ם". היה זה אותו רמב"ם שבו בקשנו להבין פשט.

"ר' יושע בער אמר לנו את הפשט ברמב"ם. קמנו (המשך בעמוד ד)

הגרי"ז מבריסק (המשך)

שהיה לאדם מיליון דולר, בודאי שהיה שומר את הכסף בכספת עם מנעול וכדומה, כמו כן יש לשמור את המצות. (עובדות והנהגות לבית בריסק, עמ' קעח)

במשקל התורה

בימי מלחמת העולם הגיע מרן זצ"ל לוילנא. מספר ימים קודם חג הפסח, בירר מרן הגרי"ז זצ"ל אצל תלמידו מתקופת בריסק - רבי נפתלי ביינוש וסרמן הי"ד (בנו בכורו של הג"ר אלחנן זצ"ל), מתי הוא הזמן המתאים לביקור חג אצל דודו רבי חיים עוזר, ומשמע מפיו כי ביום טוב הראשון נוהגים בעלי הבתים של הקהילה להקביל את פניו בביתו, אמר מרן זצ"ל כי אם כן, הרי שהוא ילך אליו ביום טוב שני. באותו ביקור חג יכלו בני לוייתו של מרן זצ"ל להנכח אף במדת יראת הכבוד שחש הוא כלפי הגר"ע, ותחלה אל רקע המעשה:

בני ביתו של מרן הגרי"ז זצ"ל שמו לב לעובדה כי הסוכר הנפוץ לשימוש בוילנא שונה בהרכבו מן הסוכר הגולמי אליו היו רגילים בבריסק, ועלה החשש שמא הסוכר המקומי מעורב בשמן קטניות כלשהו. לפיכך, בהוראתו של מרן זצ"ל, בישלו את

זמני הפתיחה של המקואות הפרטיים
בבנין המקוה דקהלתנו אסטען סטר. 46
בערב יום כיפור:
9.00-10.30 12.30-16.00

מפנינים יקרים (המשך)

הפליא רבנו (הגר"ח קניבסקי שליט"א) לחדש בזה, וכדלהלן: יש מצוה לכל אחד לכתוב ספר תורה (סנהדרין כא,ב, מן הפסוק ועתה כתבו לכם וגו'), ונראה שעיקר המצוה הוא לכתוב את השירה, היינו שירת האזינו, אבל כיון שאסור לכתוב רק חלקים מן התורה, מוכרחים לכתוב את כל התורה כדי לכתוב את השירה. וכך משמע ברמב"ם (ריש פ"ז מס"ת).

אבל בודאי מתי שהיה מותר לכתוב מגילות מגילות (דהיינו כל זמן שמשא לא חתם את התורה, גיטין ס,א), אז המצוה היתה לכתוב רק את השירה. מעתה הכל מובן היטב: בתחלה נקט: 'ועתה כתבו לכם את השירה' - קורא לזה שירה, כי המצוה היא לכתוב רק את השירה, ועדיין אין חיוב לכתוב את כל התורה. וכן בהמשך: 'יתב משה את השירה הזאת ביום ההוא וילמדה את בני ישראל'. אבל 'יהי ככלות משה לכתב את דברי התורה' - כשגמר לכתוב, דאז חל דין שאסור לכתוב מגילות מגילות, ועל כן כתבו את כל התורה, ממילא אין זה שירה אלא זה כל 'דברי התורה', וכמו שמצוה את יהושע (פסוק כ"ו) 'לקח את ספר התורה הזה וגו'. ולכן גם דוקא בסוף הפרשה כתוב: 'וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם' - כי רק אחרי שספר התורה כבר כתוב בשלמות, מותר לקרא באזניהם את דברי השירה, כי הוא כבר כשר. מעולם אין רבנו (הגר"ח קניבסקי) נושא דברים ברבים או בפני צבור, מלבד בשלש הזדמנויות: בשמחות הברית שערך לבניו שליט"א, ובשמחה של מצוה כשזכה לסיים מצות כתיבת ספר תורה, וביום היארצית של אביו הסטייפלר ורבנו החזון איש. ובשמחת הכנסת ספר תורה דבר אז את הדברים הנ"ל, והוסיף מספר דברים. והזכיר כי השאגת אריה (סימן ל"ד) נסתפק אם החיוב הוא לכתוב את השירה, ומכיון שאי אפשר, כותבים את כל התורה, אבל באמת המצוה מתקיימת בכתיבת השירה בלבד, או שמכיון שאי אפשר לכתוב פרשיות פרשיות, החיוב מהתורה הוא לכתוב כל התורה, ויהיה נפקא מינה במי שכתב ספר תורה שלם ונתבלה כולו מלבד השירה, האם יצטרך לכתוב שוב או שלא (ורבנו הדפיס הדברים בהקדמה לספרו על מסכת ספר תורה). (שבענו מטובך)

מתוך לוח הקהלה (המשך)

מרבין בצדקה בביהכנ"ס.
סעודה המפסקת, בסעודה המפסקת יאכל דברים הקלים להתעכל, ולא יאכל יותר מדאי, וכן לא יאכל מאכלי חלב חמים, דגים וביצים, ולא ישתה יין, אבל מים טוב לשתות בכל ערב צום, כדי שלא יעונה מצמאון.
מפסיקין לאכול מבעוד יום, וכן לשאר העינויים בשעה 19.38
הדלקת הנרות: 19.38 - פלג המנחה: 18.38
מברכין "אקב"ו להדליק נר של יום הכיפורים", שהחיינו. במקום שנוהגין שכל אחד מוליך נר לביהכנ"ס לא יברכו שם על הדלקת הנר. במנהג הדלקת "נר נשמה" די בנר אחד לאביו ולאמו שנפטר, ונר לעצמו (געזינט לעכט) אם הוא נשוי.
מברכין הבנים והבנות, ומתפללין שיאריכו ימים ושיהיו תלמידי חכמים, יראי א', מחזיקי וחובבי תורה ונוחין לבריות.

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

ב' חנוכה

יעקב יהודה לייב ב"ר ישראל צבי פלוטשניק נ"י

הגריי"ז מבריסק (המשך)

ויצאנו. סיים ר' שלום את השיחה ללא דיבורים מיותרים... אך קינח שתי דמעות של התרגשות מעיניו. (קול חוצב, עמ' 168)

על חומת הדת

באחד מן המאבקים שניהל מרן הגריי"ז מבריסק זצ"ל כנגד פורצי גדר, ולחם מלחמות ה' ללא שום פשרה, התבטא לפניו איש אחד, שיתכן שאם הוא - הגריי"ז - היה מותר קמעא, היה המאבק קל ומצליח יותר, בתגובה אמר הגריי"ז, כי פעם היה "מלמד" שנשכר ללמוד חומש עם ילד, וכשלמדו פרשת לך לך מענין מלחמת המלכים, לימד המלמד את הילד את שמו של כדרלעומר, אך הילד לא קלט ואמר בשיבוש: כדרלעומר. תיקן אותו המלמד שיאמר כדרלעומר, והילד שיבש שוב בצורה שונה: כלדרעומר. ניסה המלמד שוב לאמר נכון, כדרלעומר, והילד משבש שוב כהלדעומר. גער בו המלמד, תגיד כבר נכון, כדרלעומר, השיב לו הילד, אולי תותר אתה ואל תתעקש כל כך על הכדרלעומר, שיהיה כלדרעומר או כרלדעומר...

שמירת הבית

הגריי"ז מבריסק זצ"ל סיפר, שבנעוריו אמר לפני אביו הגר"ח לבאר, הנה נצטוה אברהם אבינו ע"ה לשמוע לשרה לגרש את ישמעאל מבינו מפני הנהגה לא טובה, והענין הנמוה, והלא אע"ה קירב את כל העולם כולו, וביתו ה' פתוח לרוחה לכל עובר ושב, וכלום הי' ישמעאל גרוע יותר מכל אלו. אלא, כך הוא המדה, שרק בזמן שבני ביתו של האדם הם בתכלית הישרות בדרך הנכונה, יכול לקרב אחרים. על כן מחוייב לדאוג תחלה, שלא תהיה פרצה בבני ביתו, ואסור לו להסיח דעת מההשגחה עליהם, ונהנה הגר"ח מהרעיון. (הדור והתקופה)

ואני אברכם

פעם כאשר עמדו בעיצומה של חזרת הש"ץ בבית מרן הגריי"ז מבריסק זצ"ל התברר שאין כהנים לעלות על הדוכן, והפסיק השליח ציבור באמצע חזרת הש"ץ קודם ברכת רצה ושלחו אחד לקרוא לכהנים מביהכ"נ "זכרון משה" וביתנים חיכו הקהל. ושמע מרן הגריי"ז איך שאחד מהנוכחים לוחש לחבירו, האריך אפשר לשעות ולהמתין כ"כ הרבה זמן, והרי הוא כבר שיעור של "שהה כדי לגמור את כולו"... ומלבד זאת והרי יש בזה גם ענין של "טירחא דציבורא"!

ענה מרן הגריי"ז, כי לגבי השאלה של "הפסק בשיעור של לגמור את כולו", הרי מבואר בהלכה בשו"ע א"ח (סי' סה ס"א) בדברי הרמ"א, כי הדין שצריך לחזור לראש, אםו ששה כדי לגמור את כולה, הוא בדוקא אם נאנס, ואינו יכול להמשיך בתפילתו, שאז הדין הוא שאם ששה ששה כדי לגמור את כולה, צריך לחזור לראש, אולם אם הפסיק מרצונו, אין בזה הדין שאם ששה כדי לגמור את כולו צריך לחזור. ובנוגע למה שטענו ואמרו, כי יש בזה טירחא דציבורא, לעכב את כל הקהל עד שיבואו הכהנים, אמר מרן הגריי"ז "הנה לנסוע דרך ארוכה, וכן להמתין בתור זמן ממושך, בכדי לבקש ברכה מרבנים וצדיקים, את זה מבינים האנשים, אולם להמתין ולקבל הברכה ממי שהתורה מעידה וכותבת "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם", וכי על זה יש מקום לחוש משום טירחא דציבורא???"

דקדוקי מצוה

סיפר הגאון רבי פינחס הירשפרונג זצ"ל גאב"ד מונטריאל: הייתי אצל הרב מבריסק הגריי"ז ז"ע

למשפ' ר' אהרן ליבערמאן-כהנא נ"י

למשפ' ר' שלמה זלמן פוס-ראטטענבערג נ"י

בעיר ווילנא ביו"ט סוכות, וראיתי שהולך בסוכתו אנה ואנה, ושאלתיו על פשר הדבר, אמר לי הלא מבואר במסכת סוכה (כח,ב) שצריכין לטייל בסוכה, וכל כך היה מדקדק במצוות.

כלשון חסידיים

מרן הרב דקהלתנו הק', הגרא"א רובינשטיין זצ"ל, מביא:
פעם שהה הגריי"ז מבריסק ז"ל במרחץ קרעניץ והתאכסן אצל אחד מחסידי צאנו שם, והיה בבוקר בעת התפלה ראה הבעל אכסניא שהרב מבריסק מסתכל במראה בשעת הנחת התפילין, ויחרה לו מאוד דהלא מרן הדברי חיים ז"ל הקפיד על כך מאוד כמבואר בשו"ת דברי חיים (ה"ב א"ח סימן ו') ולהעיר לו לא חפץ מפני כבוד תורתו, על כן כשהכין להרב מבריסק את סעודת שחרית שם הניח במתכוין על השלחן את השו"ת דברי חיים, וכתווכו סימן לתשובה הנ"ל.
והיה כאשר בא לסעוד פת שחרית וראה את תשובת ה"דברי חיים" הבין מיד כונת מארחו, ואמר לו: הנה, חסיד אתה ולכן אסביר את עצמי לך כלשון החסידיים, והוא על פי מה שידוע שפעם ירדו גשמים עזים בחג הסוכות ומרן הדברי חיים נשאר לישב בסוכה וכששאלו אותו הלא בגמ' אמרינן להנשאר בסוכה נקרא הדיוט, ענה הדברי חיים, אהיה הדיוט והעיקר שבסוכה אשאר, כמו כן אומר אני לך אהיה בור - כדברי הדברי חיים בתשובה - והעיקר שאניח תפילין כהלכה. (שפע קודש - צאנו, עמ' עט)

מלכות בני אריה

שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבוא
Wachtdienst (9.00-22.00 uur)
op vrijdag 10 september
Pieters, Lange Leemstraat 124 239.15.30
op zaterdag 11 september
Generaal, Generaal Lemastr. 10 230.94.56
Krols, Paardenmarkt 38a 226.05.34
op zondag 12 september
Paleis, Paleisstraat 98-102 248.54.39
op maandag 13 september
Claeys, Quinten Matsyslei 11 232.54.22
op dinsdag 14 september
De Kroon, Brederodestraat 127 237.49.93

Na 22u. op 10 september (ליל ש"ק):
Jasmijn, Luitenant Naeyaertplein

Na 22u.: **0903.92248 / 0903.99000** (1.50€ per min.)
רופא תורן: 0900.10.512
הצללה: HATZOLOH - 03.289.00.00
הצלחה לייפליין: Crisiscentrum - 03.208.20.20

RUBIX - 03.271.28.13	מסירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאט: 03.500.8947	בוקר חוליים: 0.32.33.34.35
טאג-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפיה ופועה: 0489.35.64.77
חסידי אהרן: 03.500.60.60	שמייקעל: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טהרנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חבריי: 03.80.80.424	מלב ללב: 03.232.22.27
Penny's Data Bank - 0496.100.100	שלוה: 0499.182.451
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
וטור לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
הק שגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מג"ח לרפואת הירוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemone@gmail.com